

ESEF – nowy standard raportowania emitentów, czyli milowy krok w kierunku porównywalności raportów rocznych państw członkowskich

Od 1 stycznia 2020 roku emitenci, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynkach regulowanych w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej, będą sporządzali skonsolidowane raporty roczne, za okres rozpoczynający się po tej dacie w jednolitym elektronicznym formacie sprawozdawczym (European Single Electronic Format - ESEF).

Rozporządzenie Komisji Europejskiej, wydane w oparciu o projekt przedłożony przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ang. ESMA), ustala standard techniczny (RTS) oraz zasady sporządzania sprawozdań w formacie iXBRL przez podmioty zobowiązane.

Przygotowanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wg ESEF-a polega na mapowaniu przy wykorzystaniu taksonomii ESMA-y, która opiera się na taksonomii IFRS w standardzie XBRL, i umożliwia podmiotom wprowadzanie własnych rozszerzeń, zgodnie z ich potrzebami lub specyfiką branżową.

ESEF będzie wprowadzany etapami. Od 1 stycznia 2020 roku pełne mapowanie dotyczy rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów, bilansu, ruchu kapitałów i cash flow + 10 pozycji z not (obowiązkowych od 1.1.2020).

Kolejny etap mapowania rozpocznie się 1 stycznia 2022 roku i obejmie następane elementy sprawozdania finansowego.

Co to oznacza dla emitentów?

Po pierwsze nie ma tak dużo czasu, jak wydaje się niektórym spółkom, ponieważ na koniec 2019 roku powinny mieć przygotowane dane porównawcze w nowym formacie, czyli trzeba wykonać pierwsze mapowanie.

Po drugie powinny zaplanować proces wdrożenia nowego standardu raportowania w podziale na zadania komórek finansowo-księgowych i IT.

Po trzecie powinny pomyśleć o narzędziu informatycznym, które pozwoli przesłać raport roczny za 2020 roku do KNF.

Po czwarte narzędzie IT, powinno być wyposażone w walidator odpowiadający walidatorowi organu nadzoru.

Co to oznacza dla nadzoru?

Po pierwsze konieczność przygotowania narzędzia do odbioru raportów rocznych, przygotowanych wg ESEF-a.

Po drugie konieczność przekazania rynkowi informacji/wytycznych, dotyczących implementacji ESEF-a w spółkach (np. czy będą mogły korzystać z pełnego outsourcingu?)

Co to oznacza dla rynku?

Elektroniczna forma raportów rocznych daje zdecydowanie więcej możliwości organom nadzoru, inwestorom etc., ale jest też wyzwaniem, kosztem i dodatkowym obciążeniem dla emitentów. Dlatego niezwykle ważne jest stanowisko nadzoru, dotyczące implementacji ESEF-a.

W 2017 roku ESMA przeprowadziła program pilotażowy, dotyczący ESEF-a. Miał on odpowiedzieć na szereg pytań, dotyczących wdrożenia tego standardu raportowania, ale też oszacować koszty tego wdrożenia. Czy uda się polskim emitentom zmieścić w tych kosztach? Trudno powiedzieć w tym momencie, ponieważ wiele zależy od narzędzia IT, a to z reguły dostosowywane jest do organizacji. Nie wiadomo też, czy polskie spółki będą mogły korzystać z platform zagranicznych w tej kwestii?

O czym trzeba pomyśleć najszybciej?

O pierwszym mapowaniu, które trzeba przejść, ponieważ stanowi ono punkt wyjścia do technicznej części procesu budowy sprawozdania finansowego zgodnego z ESEF: tagowania pozycji sprawozdania finansowego oraz budowy rozszerzeń w dedykowanym narzędziu, walidacji sprawozdania oraz transformacji do formatu iXBRL.

A co z audytorami?

Niektórzy emitenci mają nadzieję, że audytor wydając opinie do sprawozdania finansowego wg ESEF-a potwierdzi prawidłowość mapowania. Nie ma pewności, jaka będzie rola audytora, ale raczej nie będzie potwierdzał jakości mapowania, ponieważ tę czynność przejmie walidator KNF.

Jak się przygotować do ESEF-a?

Proces budowy sprawozdań zgodnych z ESEF wymaga wiedzy merytorycznej i technicznej, aby ujawnić informacje, w najlepszy możliwy sposób, zgodnie ze standardami MSSF oraz przepisami Unii Europejskiej i wytycznymi ESMA. **Instytut Rachunkowości i Podatków od 1.5 roku świadczy usługi w tym obszarze, współpracując z gronem wybitnych ekspertów merytorycznych, którzy brali udział w programie pilotażowym organizowanym przez ESMA.**

Małgorzata Gula
Prezes Zarządu
Instytut Rachunkowości i Podatków